

مباحث ویژه پیرامون فضای سایبر

مبث ۵

دکترین محاسبات

Doctrine of Computation

کاظم فولادی

دانشکده مهندسی برق و کامپیووتر

دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/cyber>

دکترین محاسبات

۱

مقدمه

فلسفه‌ی محاسبه
و
نظریه‌ی محاسبه

سیستم محاسبه

پردازش اطلاعات

سیستم محاسبه

ورودی و خروجی

مثال‌هایی از محاسبه

محاسبه‌ی الکترونیکی

Electronic Computation

دیجیتال

Digital

آنالوگ

Analog

چرتکه

Abacus

حساب قلم و کاغذ

Pen & Paper Calculation

حساب خطکش و پرگار

Ruler and Compass Calculation

مغز انسان

Human Brain

سلول‌ها و DNA

Cells and DNAs

محاسبه‌ی شیمیایی

Chemical Computation

چاره‌ی «محاسبات»

محاسبات	
پردازش اطلاعات (بر اساس تعدادی متناهی قاعده)	چیست؟
برای تولید اطلاعات جدید از روی اطلاعات موجود (حل مسئله)	چرا؟
از طریق دریافت ورودی، دستکاری آن و ارائه‌ی خروجی (با الگوریتم)	چگونه؟
در هنگام لزوم	چه‌گاه؟
در پردازنده، محاسبه‌گر (کامپیوتر)	چه‌جا؟
توسط کامپیوتر برای کاربر، بهره‌بردار، استفاده کننده	چه‌کس؟

کامپیو

نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه *Theory of Computation*

حد محاسبه

قابلیت‌های پایه و محدودیت‌های پایه‌ی محاسبه چیست؟

پرسش پایه:

حوزه‌های نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه *Theory of Computation*

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

نظریه‌ی آتماتا در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه *Theory of Computation*

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

پرسش پایه:

کامپیوتر چیست؟
مدل محاسبه

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
*Theory of Computation*نظریه‌ی پیچیدگی
*Complexity Theory*نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
*Computability Theory*نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

پرسش پایه:

آیا مسائلی وجود دارند که با کامپیوتر قابل حل نباشند؟
 تقسیم‌بندی مسائل به قابل حل / غیر قابل حل

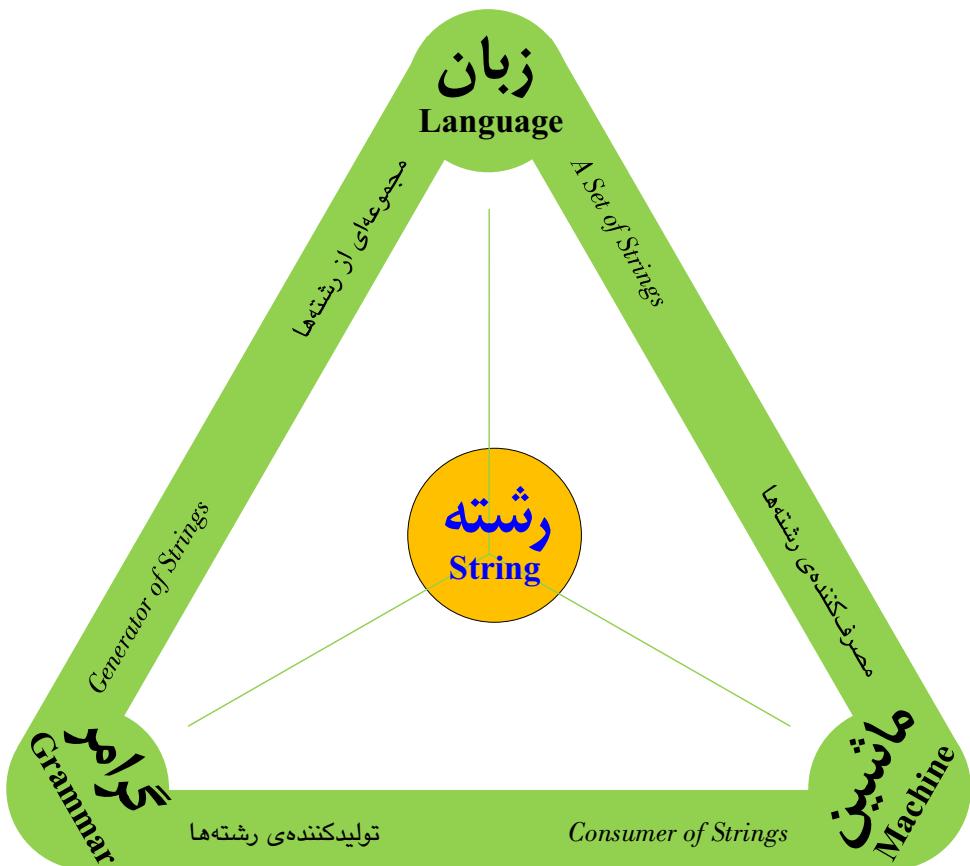
نظریه‌ی پیچیدگی در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
*Theory of Computation*نظریه‌ی پیچیدگی
*Complexity Theory*نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
*Computability Theory*نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

پرسش پایه:

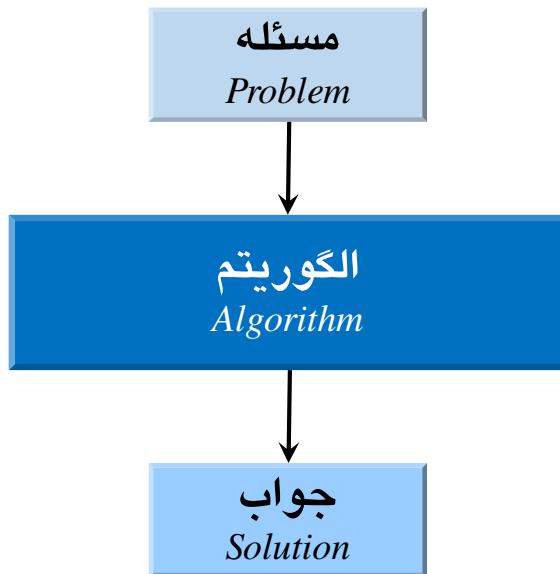
آیا مسائلی وجود دارند که به طور کارآمد قابل حل نباشند؟
 تقسیم‌بندی مسائل به آسان / دشوار

نظريه‌ي آتماتا: نظریه‌ي زبان‌ها و ماشین‌ها

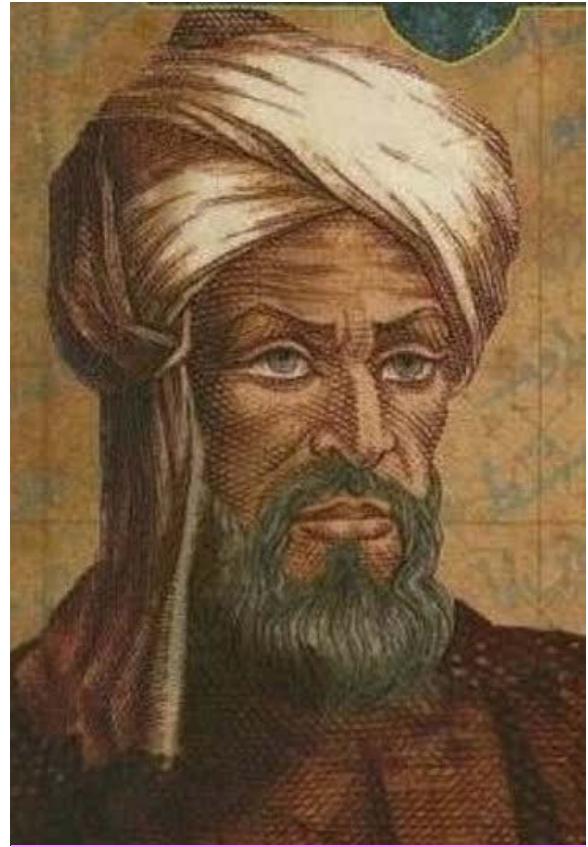
نظريه‌ي آتماتا: نظرية‌ي زبان‌ها و ماشين‌ها

مسئله، الگوريتم و جواب

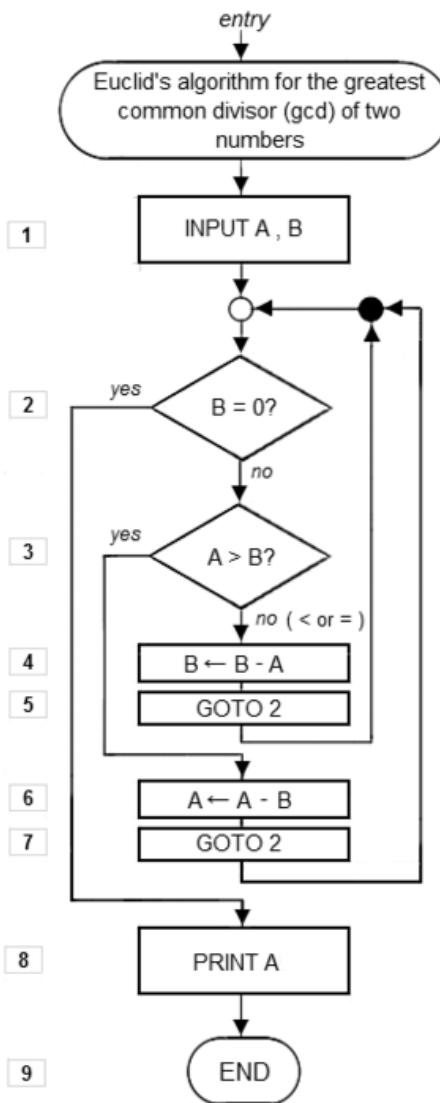
صفحه‌ای از کتاب «الجبر و المقابلة»

محمد بن موسی الخوارزمی (قرن دوم هجری)

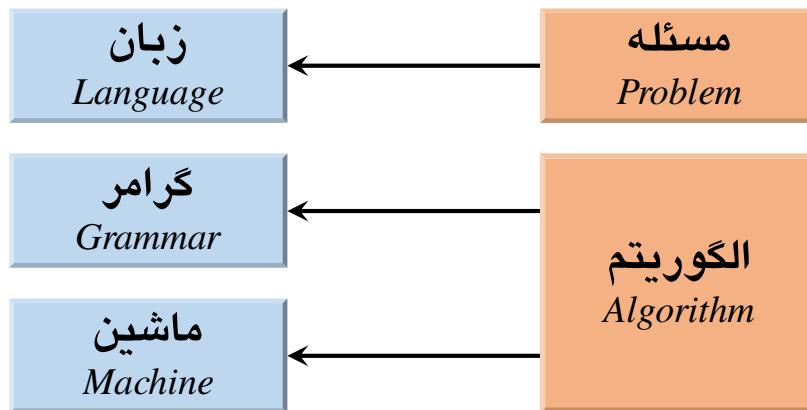
```
def add5(x):
    return x+5

def dotwrite(ast):
    nodename = getNodeName()
    label=symbol.sym_name.get(int(ast[0]),ast[0])
    print '%s [%s=%s]' % (nodename, label),
    if isinstance(ast[1], str):
        if ast[1].strip():
            print '"%s"';' % ast[1]
        else:
            print ''
    else:
        print '"';
    children = []
    for n, childenumerate(ast[1:]):
        children.append(dotwrite(child))
    print ',\n    %s -> (%s)' % nodename
    for name in children:
        print '%s' % name,
```

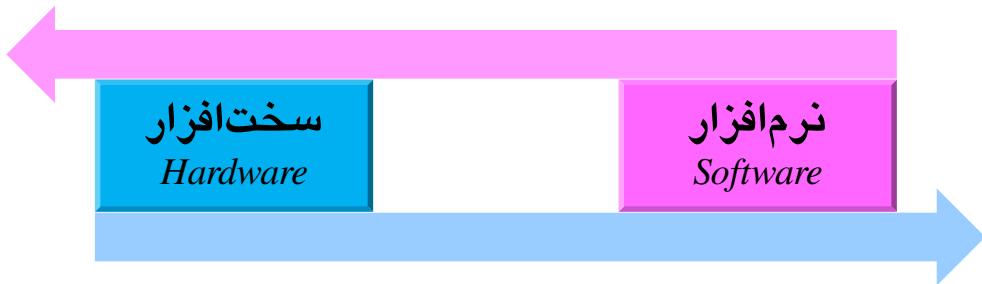

نظريه‌ي آتماتا: نظريه‌ي زبان‌ها و ماشين‌ها

نسبت مسئله و زبان / الگوريتم و گرامر - ماشين

سخت افزار - نرم افزار

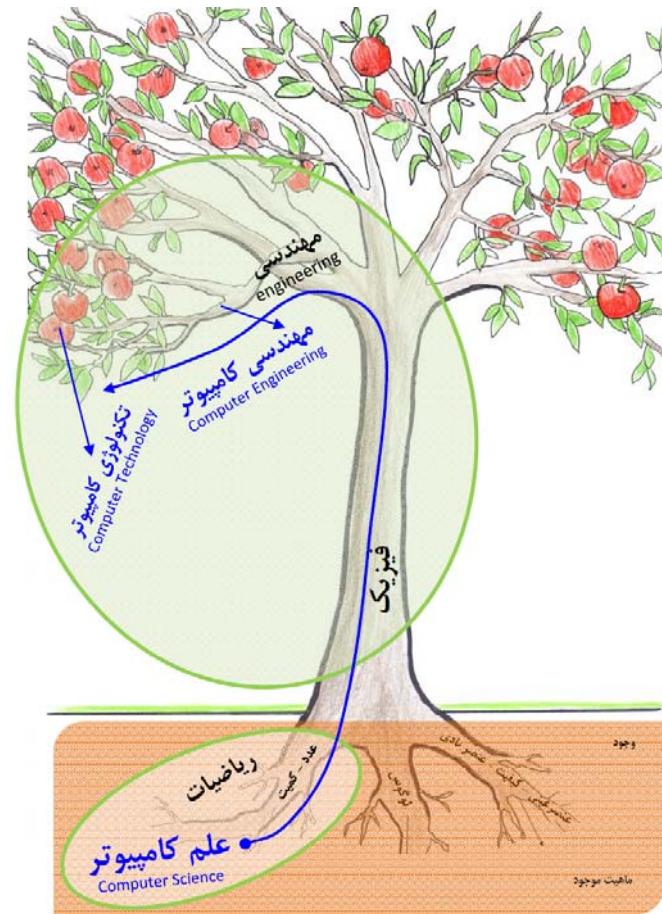

دکترین محاسبات

۳

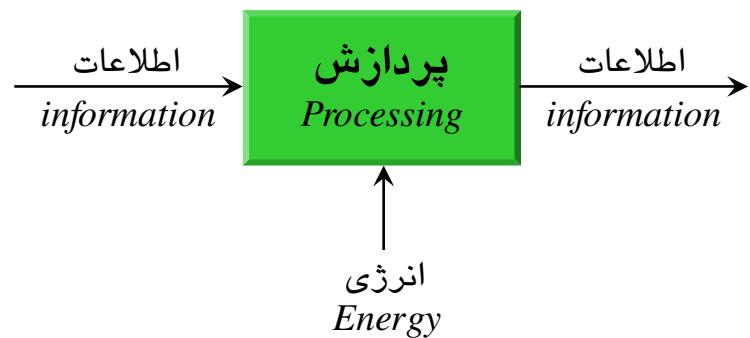
دانش،
مهندسی و
تکنولوژی
کامپیوتر

کامپیوتر و درخت فلسفه

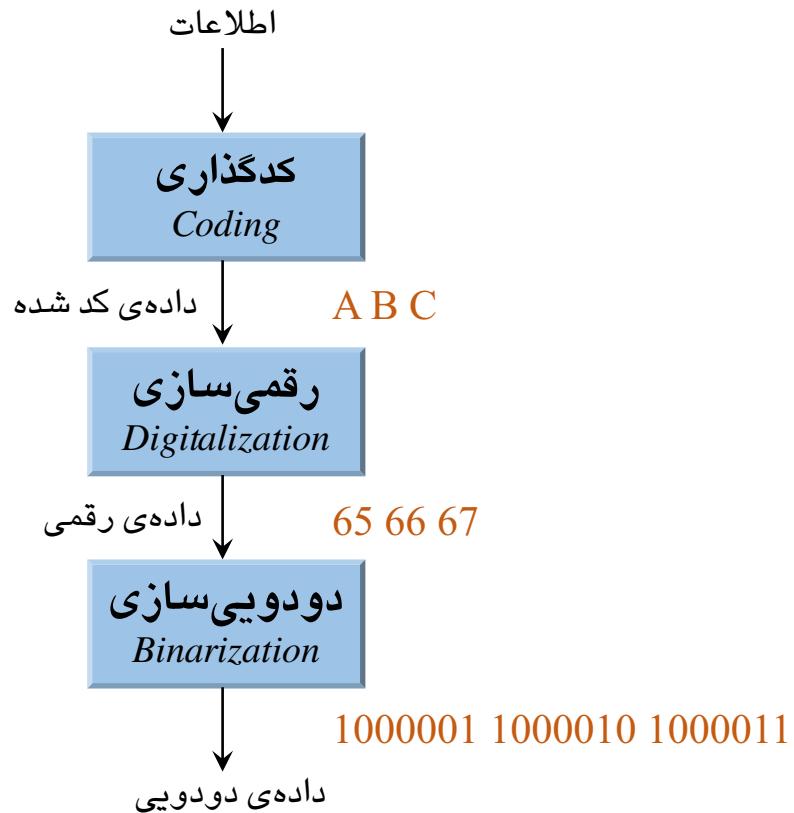

نقش انرژی در سیستم محاسبه

انرژی: توانایی انجام کار

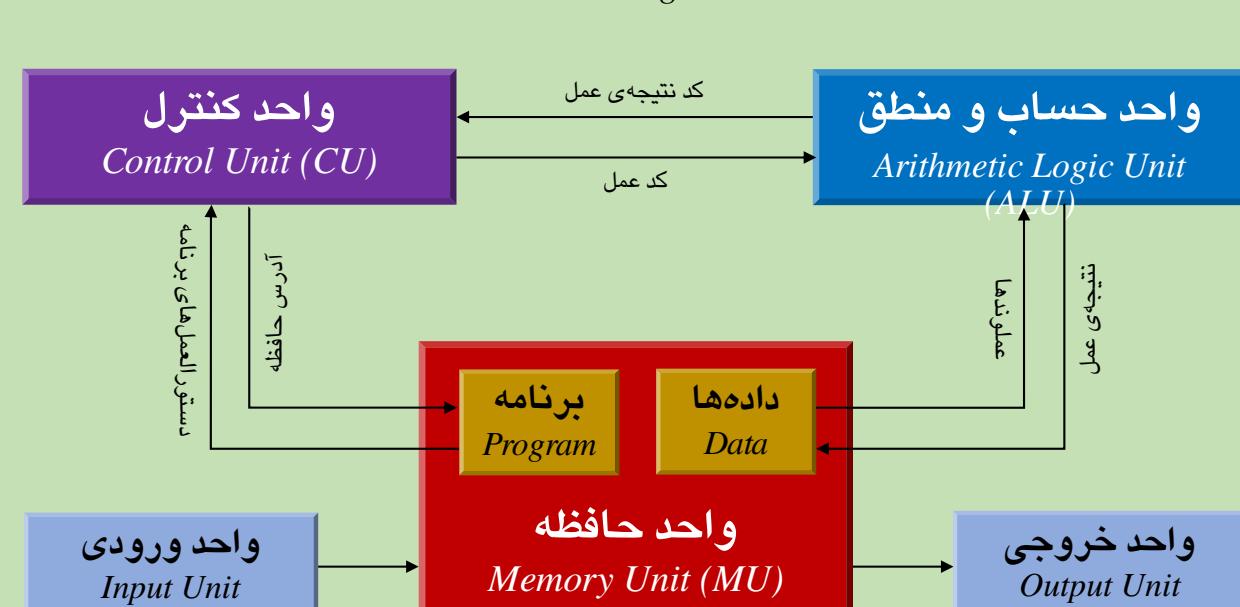

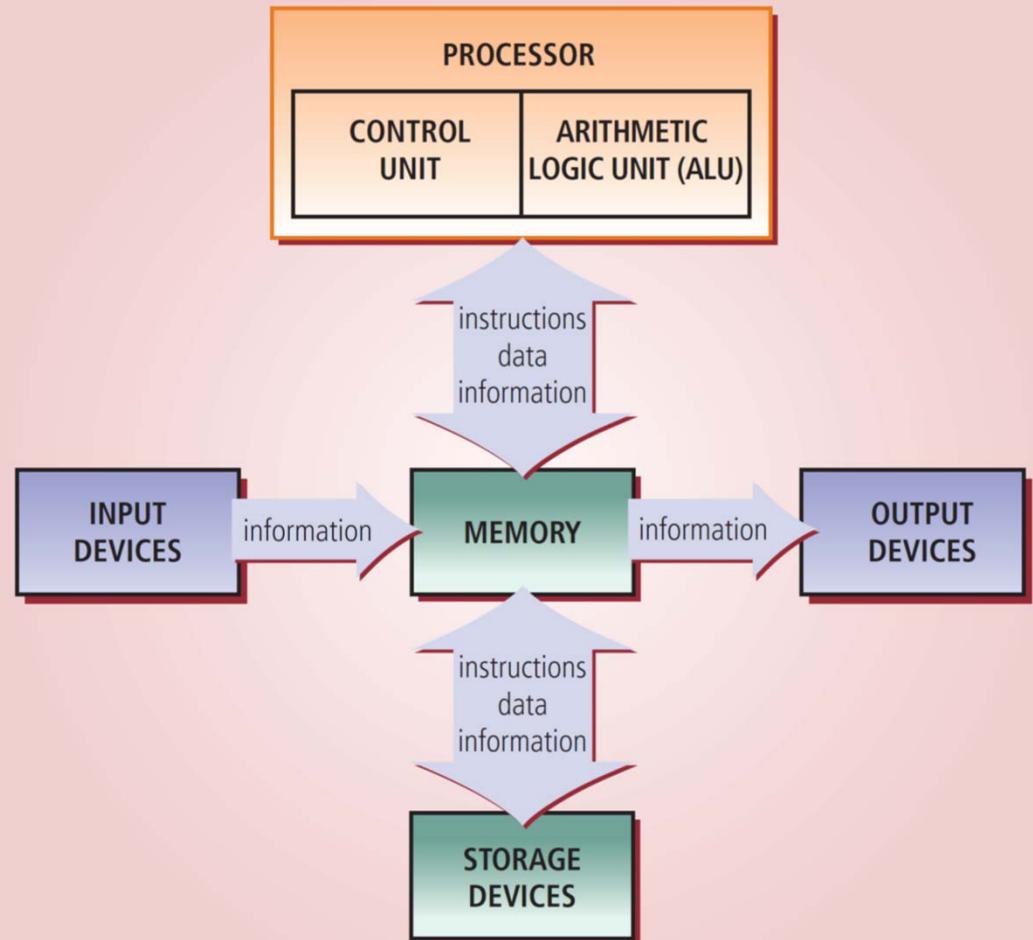
فرآیند تبدیل اطلاعات به داده‌های دودویی

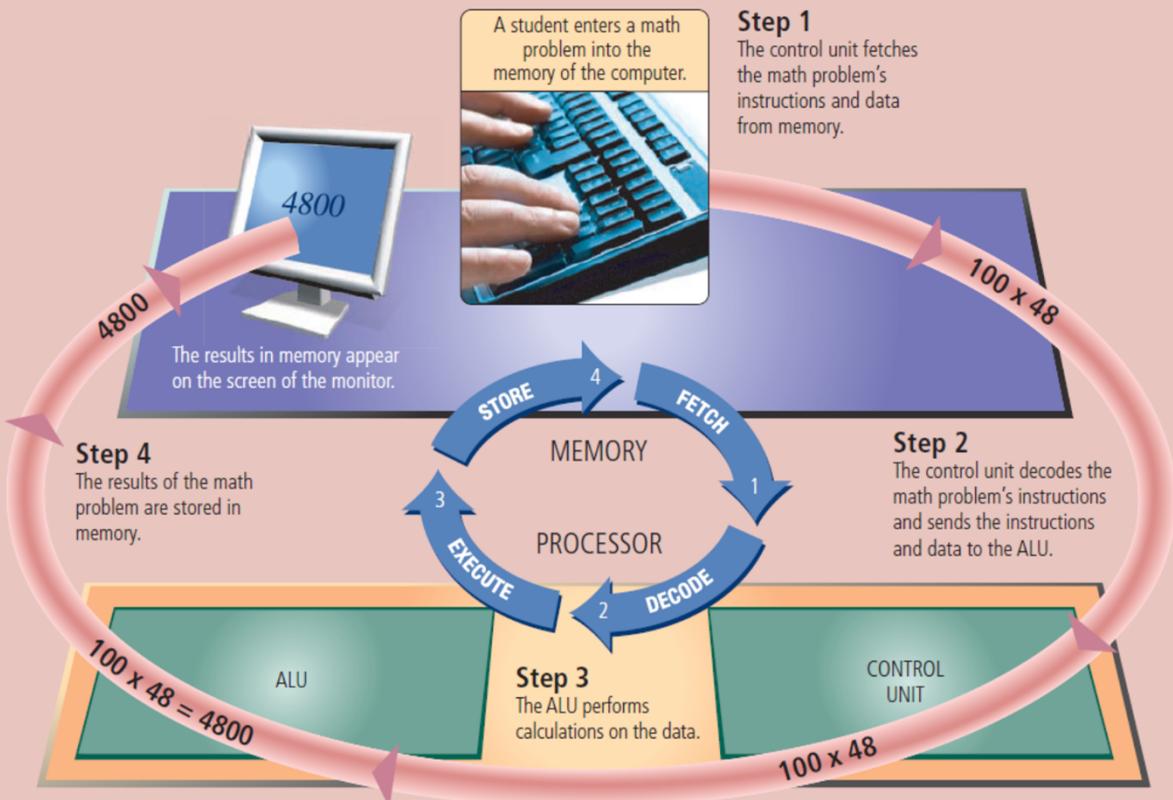
```
ASSUME CS:CODE, DS:DATA
DATA SEGMENT
LIST DW 2579H, 0A500H, 0C009H, 0159H, 0B900H
COUNT EQU 05H
DATA ENDS
CODE SEGMENT
START:      XOR BX, BX
             XOR DX, DX
             MOV AX, DATA
             MOV DS, AX
             MOV CL, COUNT
             MOV SI, OFFSET LIST
AGAIN:       MOV AX, [SI]
             SHL AX, 01
             JC NEG
             INC BX
             JMP NEXT
NEG:         INC DX
NEXT:        ADD SI, 02
             DEC CL
             JNZ AGAIN
             MOV AH, 4CH
             INT 21H
             CODE ENDS
END START
```

سیستم پردازشگر دیجیتال

The Steps in a Machine Cycle

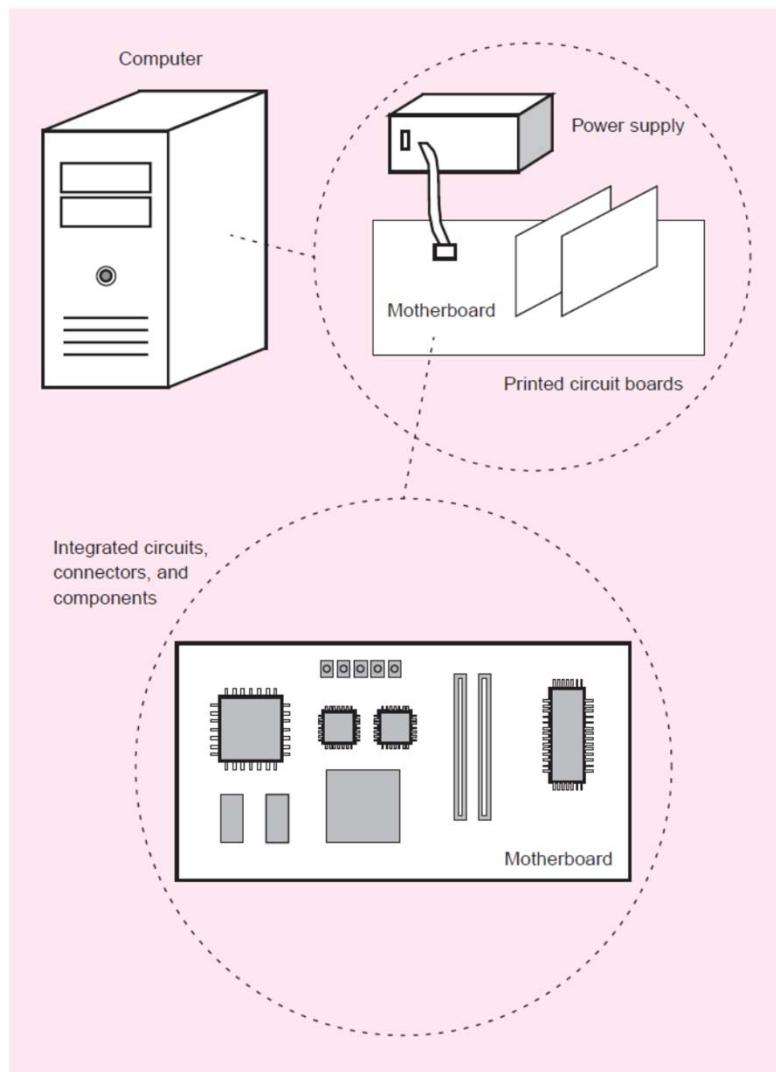
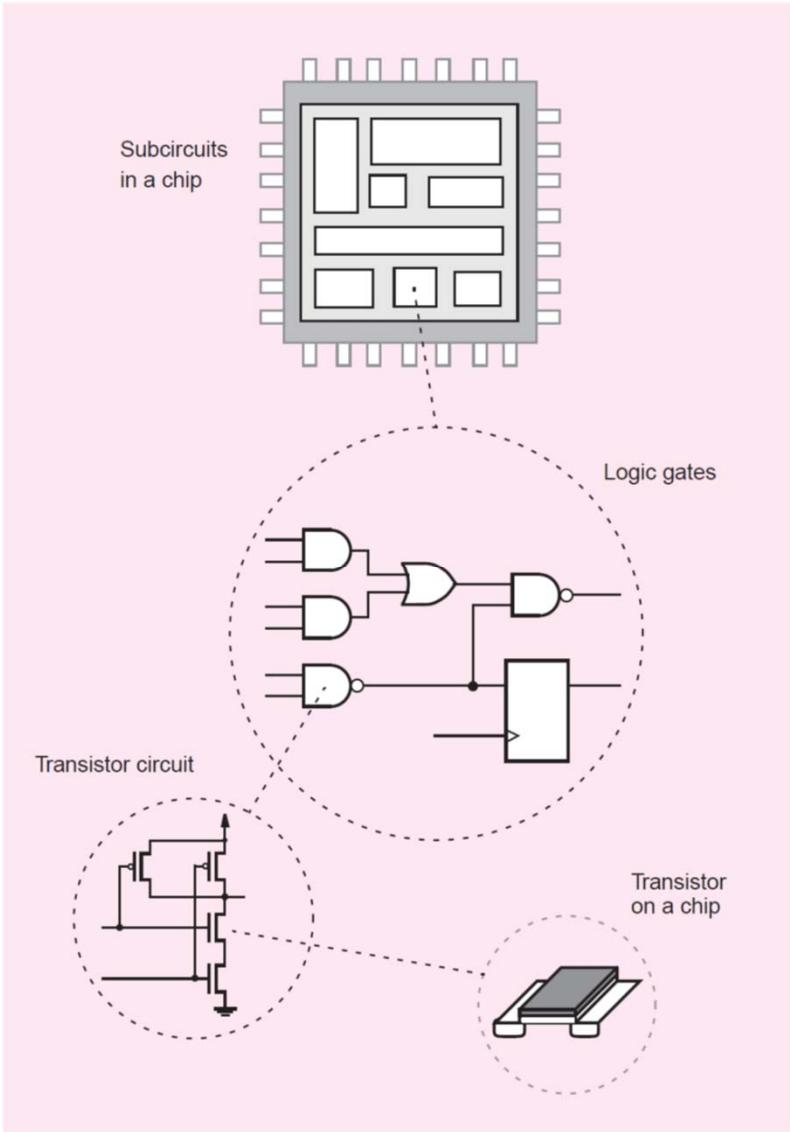
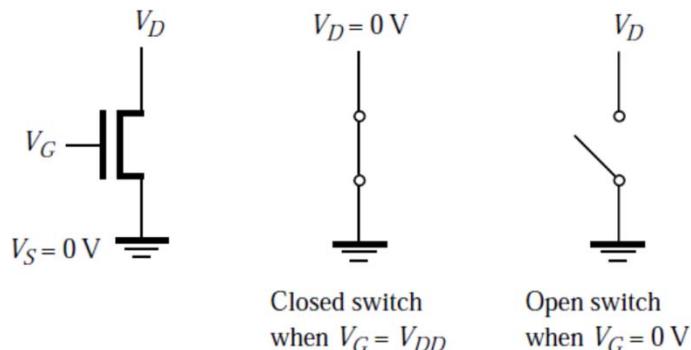
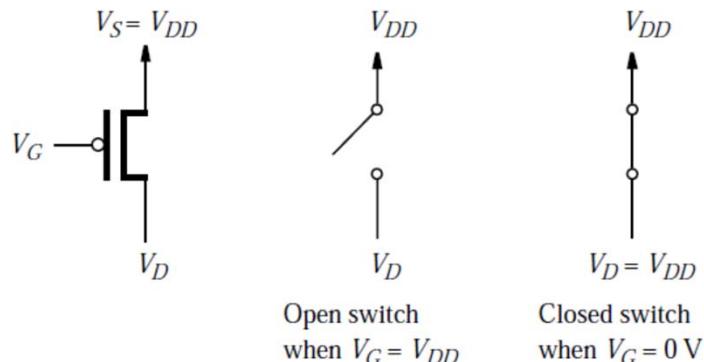

Figure 1.5 A digital hardware system (Part a).

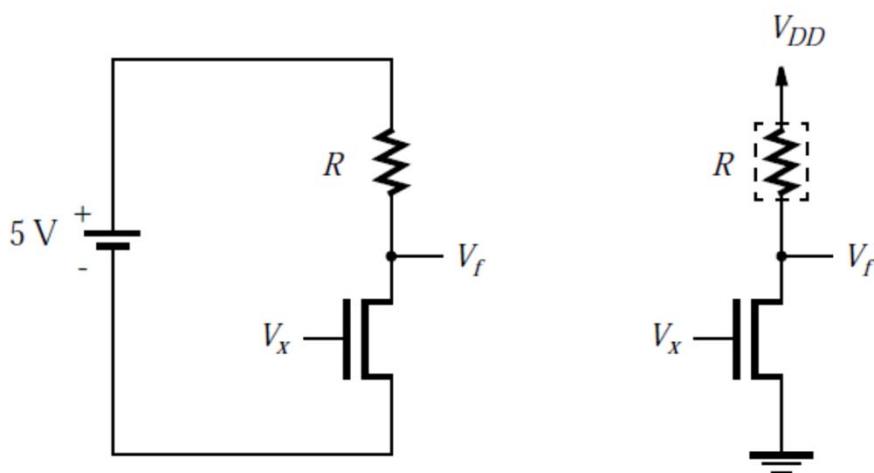

(a) NMOS transistor

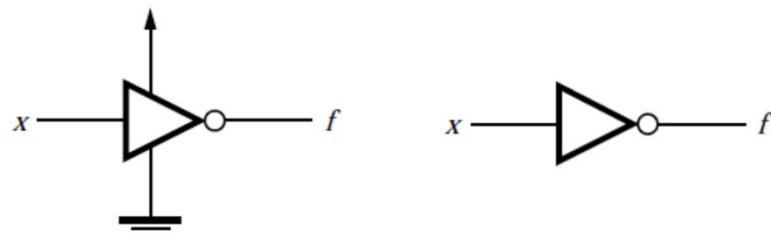
(b) PMOS transistor

Figure 3.4 NMOS and PMOS transistors in logic circuits.

(a) Circuit diagram

(b) Simplified circuit diagram

(c) Graphical symbols

Figure 3.5 A NOT gate built using NMOS technology.

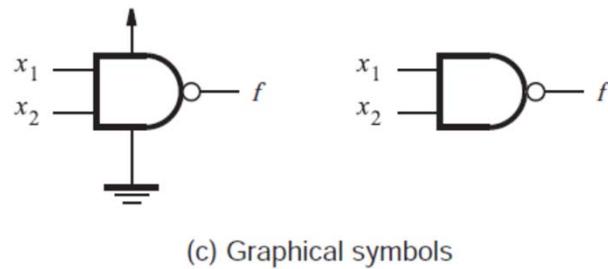
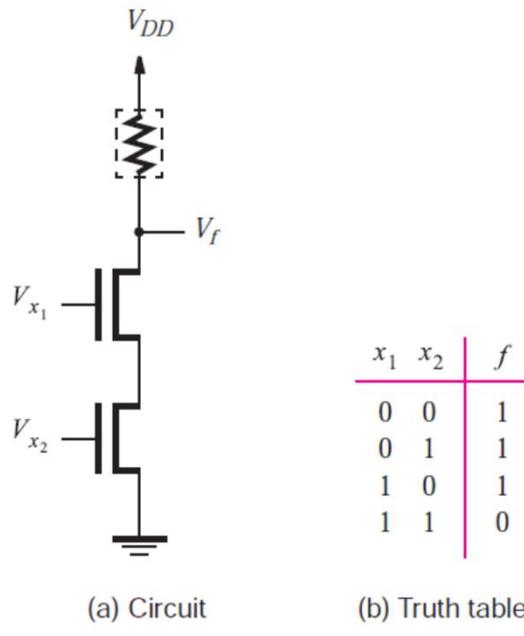

Figure 3.6 NMOS realization of a NAND gate.

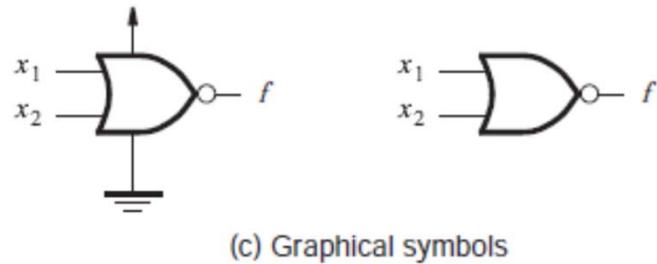
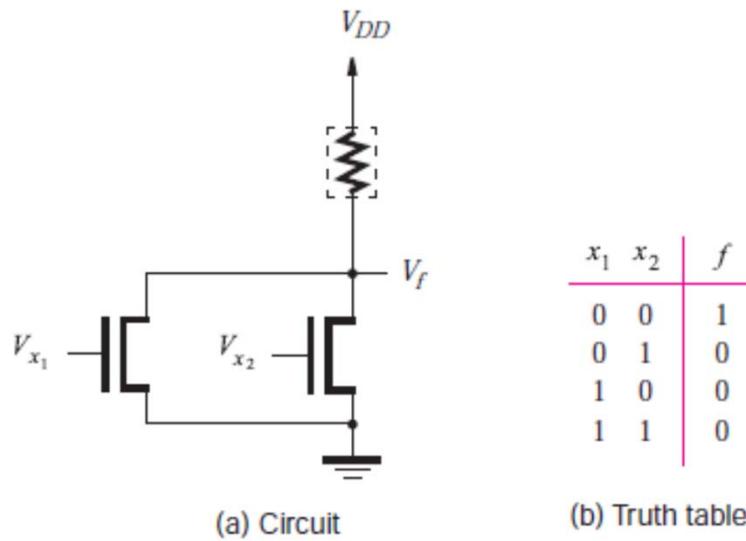

Figure 3.7 NMOS realization of a NOR gate.

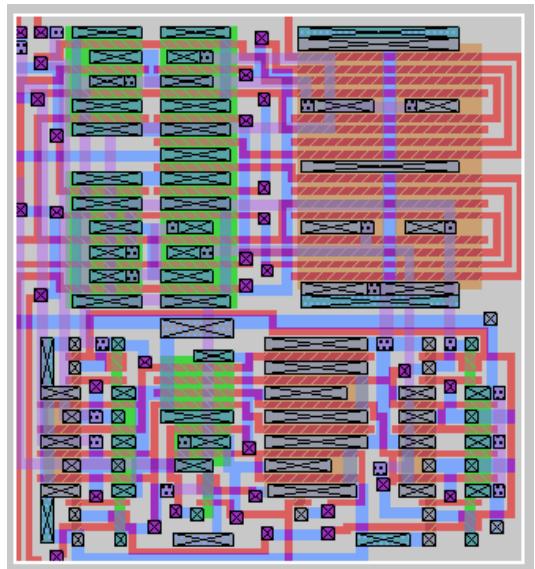
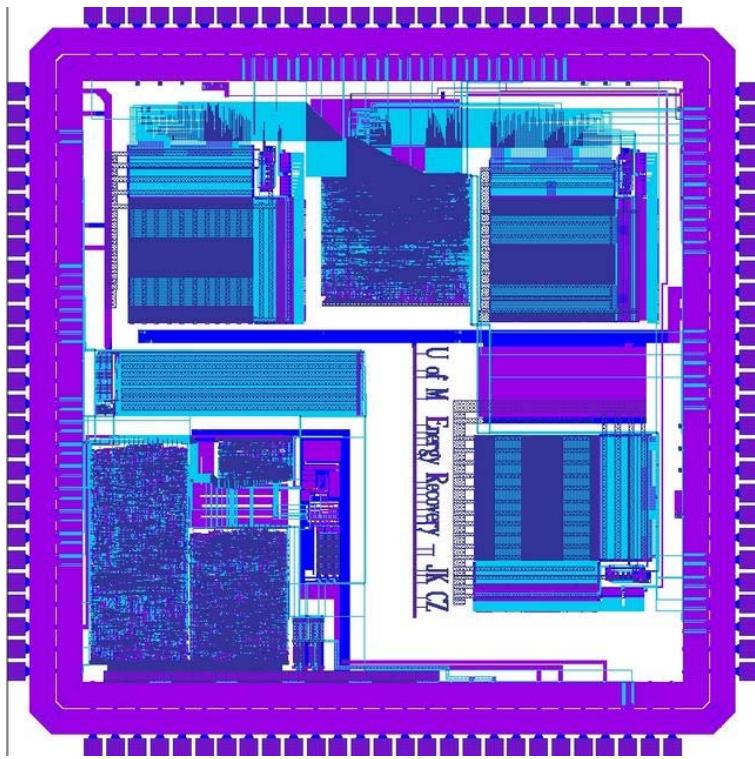
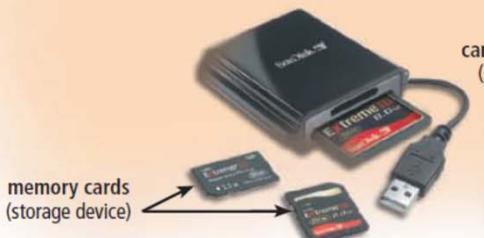
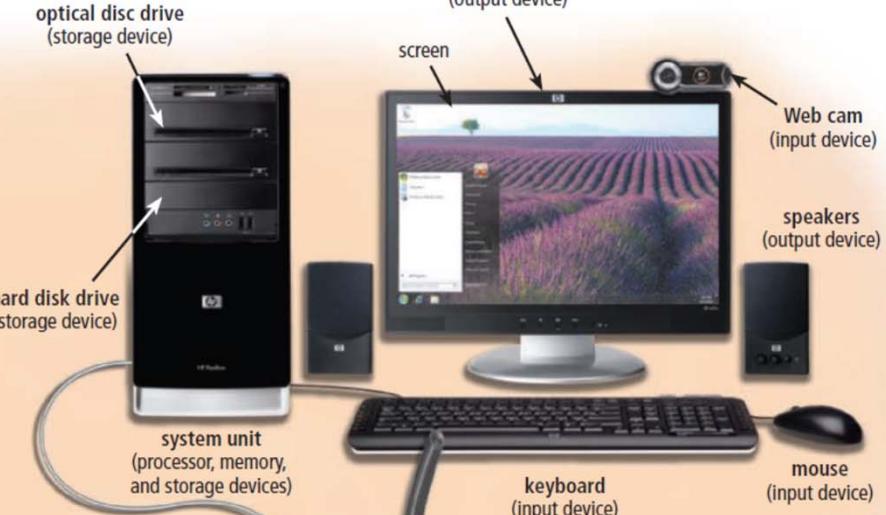

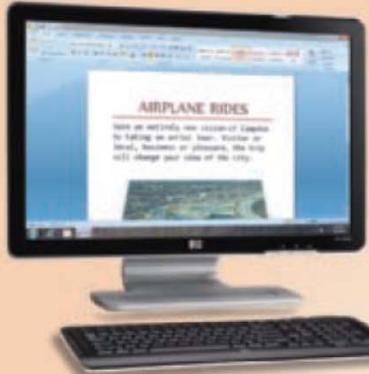
Table 1.1 A sample of the International Technology Roadmap for Semiconductors.

	Year					
	2006	2007	2008	2009	2010	2012
Technology feature size	78 nm	68 nm	59 nm	52 nm	45 nm	36 nm
Transistors per cm ²	283 M	357 M	449 M	566 M	714 M	1,133 M
Transistors per chip	2,430 M	3,061 M	3,857 M	4,859 M	6,122 M	9,718 M

Categories of Computers

Category	Physical Size	Number of Simultaneously Connected Users	General Price Range
Personal computers (desktop)	Fits on a desk	Usually one (can be more if networked)	Several hundred to several thousand dollars
Mobile computers and mobile devices	Fits on your lap or in your hand	Usually one	Less than a hundred dollars to several thousand dollars
Game consoles	Small box or handheld device	One to several	Several hundred dollars or less
Servers	Small cabinet	Two to thousands	Several hundred to a million dollars
Mainframes	Partial room to a full room of equipment	Hundreds to thousands	\$300,000 to several million dollars
Supercomputers	Full room of equipment	Hundreds to thousands	\$500,000 to several billion dollars
Embedded computers	Miniature	Usually one	Embedded in the price of the product

client

client

printer

server

الگوهای متنوع محاسبه

محاسبات تعبیه شده

Embedded Computing

محاسبات توزیع شده

Distributed Computing

محاسبات موازی

Parallel Computing

محاسبات ابری

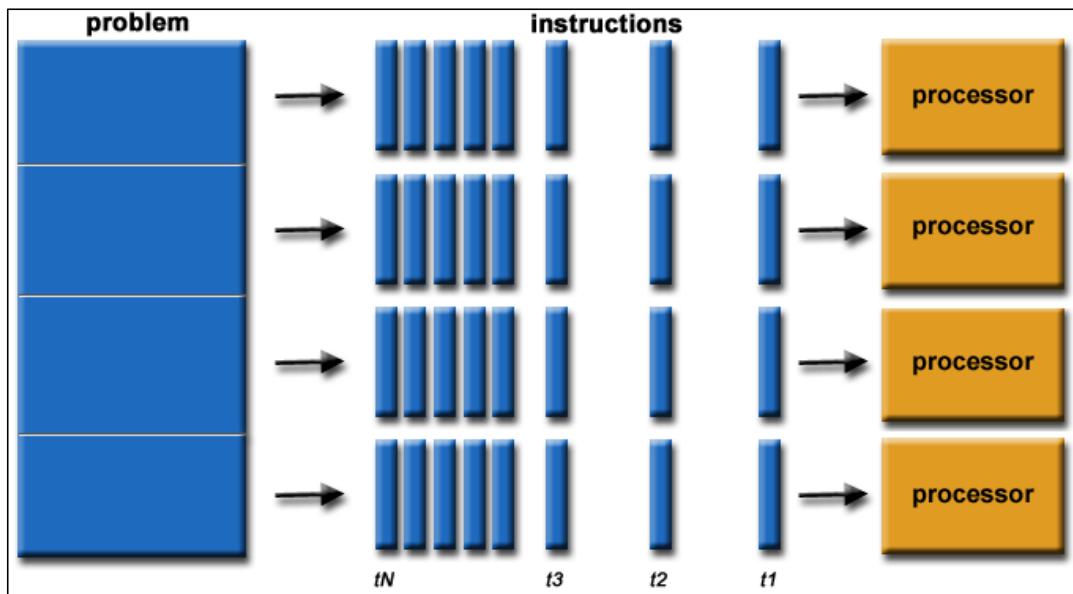
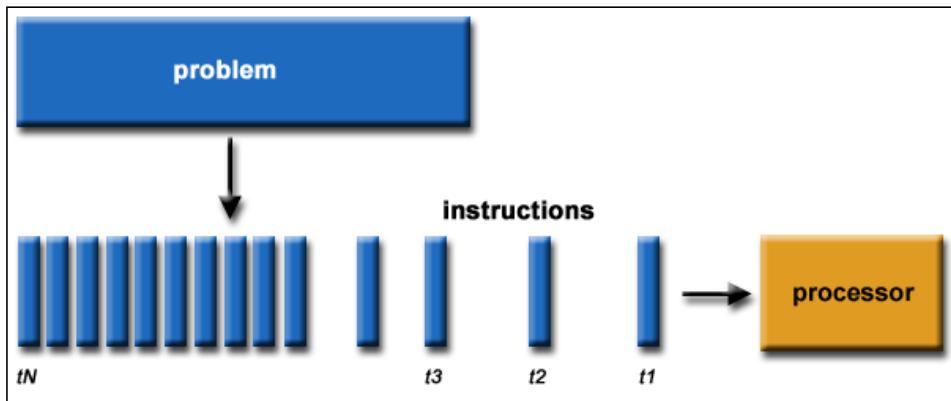
Cloud Computing

محاسبات توری

Grid Computing

محاسبات خوشه ای

Cluster Computing

زبان‌های برنامه‌نویسی

PROGRAMMING LANGUAGES

دکترین محاسبات

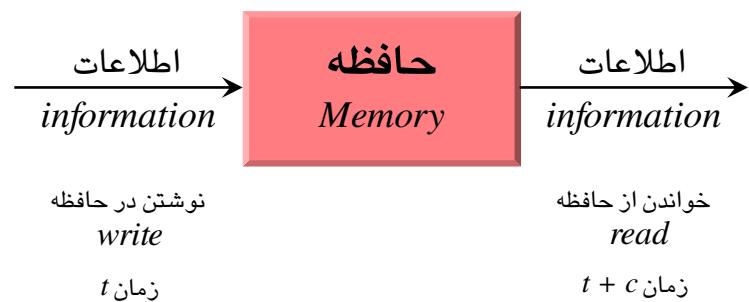
۳

حافظه

ذخیره و
بازتابی
اطلاعات

سیستم حافظه

حافظه به عنوان پردازش اطلاعات

سیستم حافظه

ذخیره و بازیابی اطلاعات

حافظه

Memory

بازیابی

Retrieval

ذخیره‌سازی

Storage

حافظه در انسان

HUMAN MEMORY

حافظه انسان

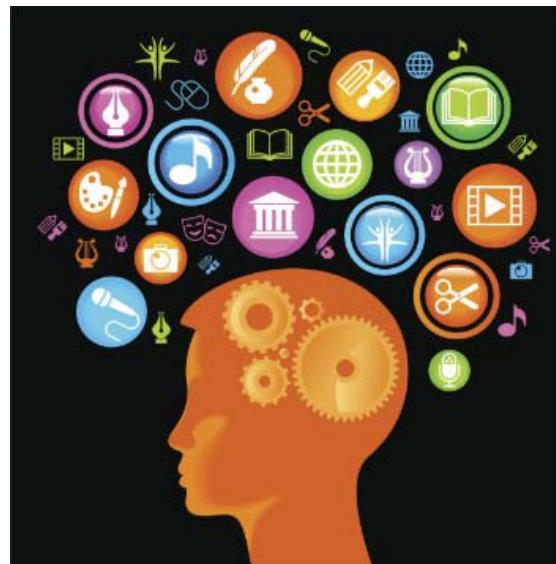
Human memory

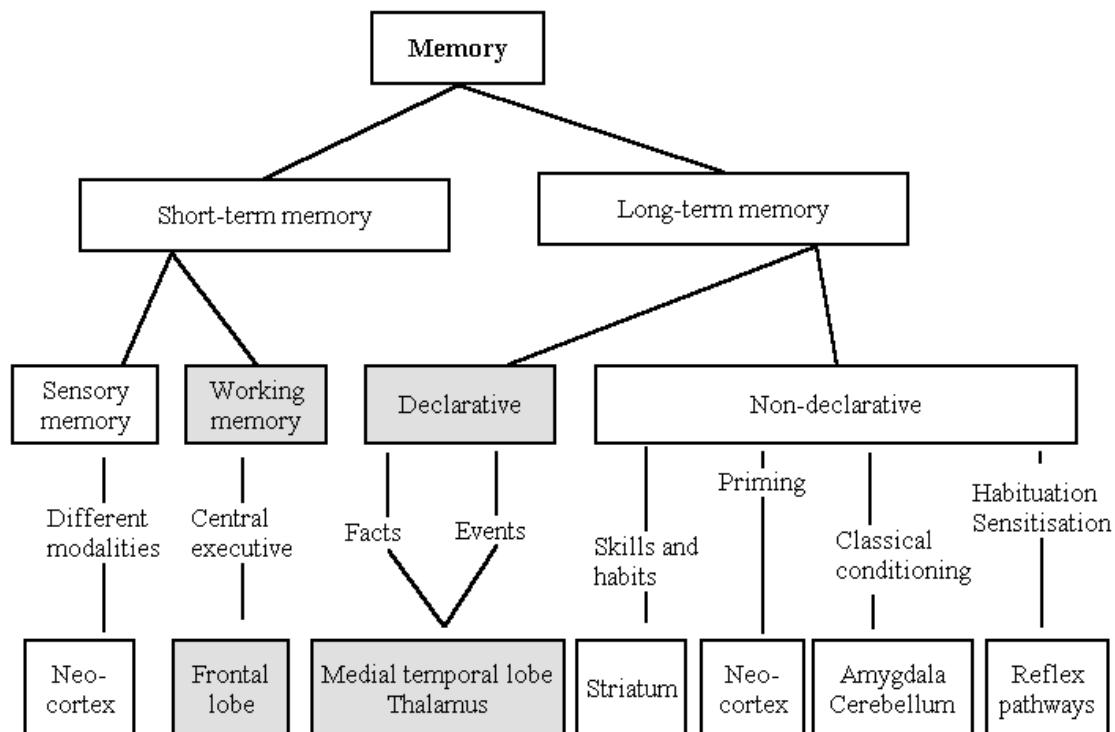
بلندمدت

long-term

کوتاهمدت

short-term

Memory Systems

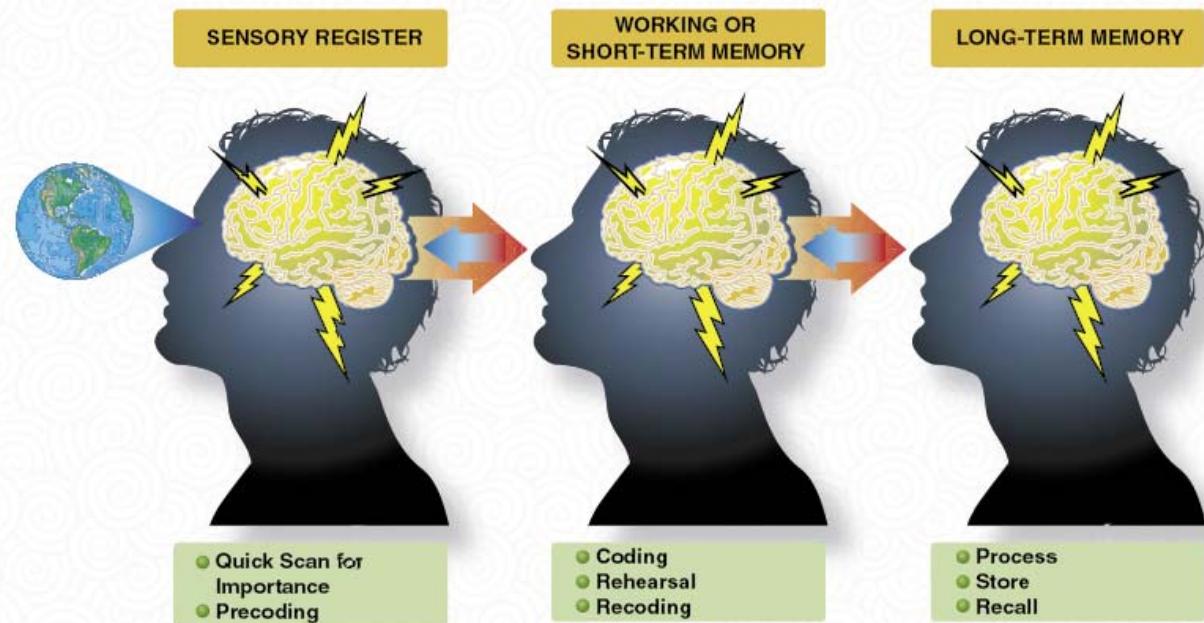
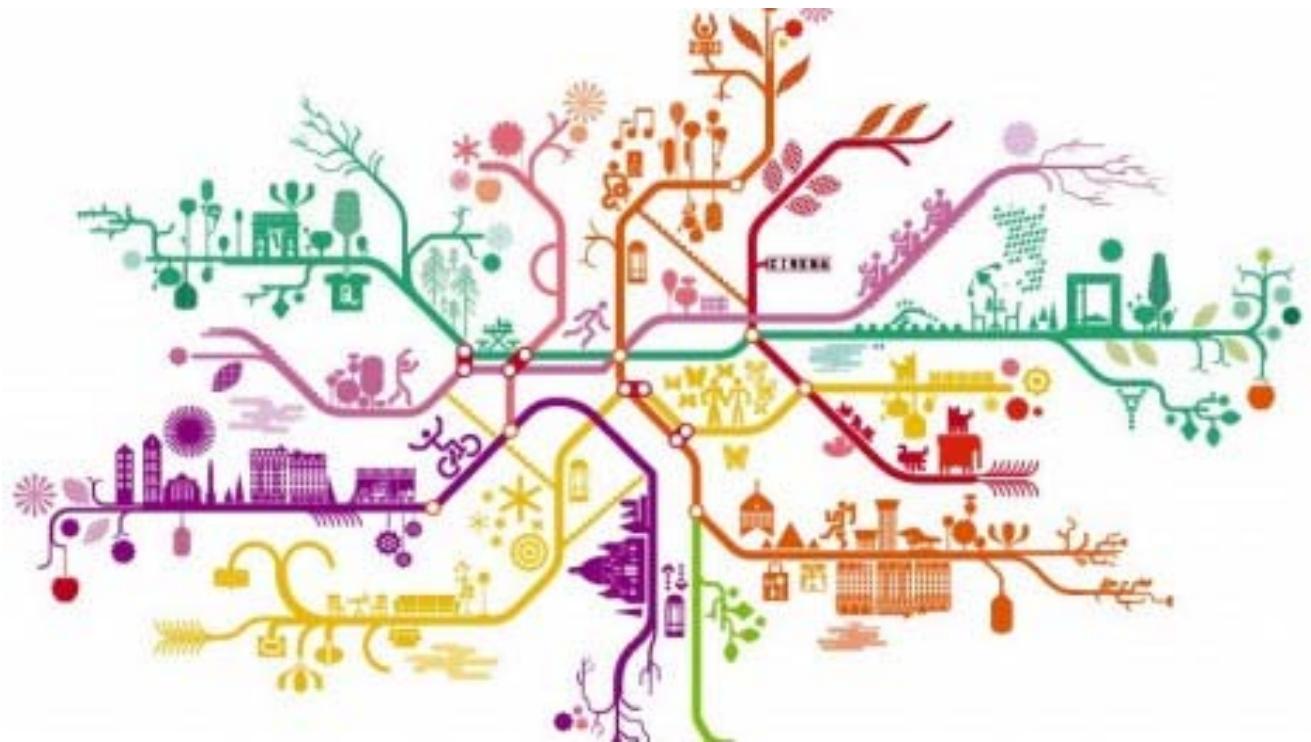
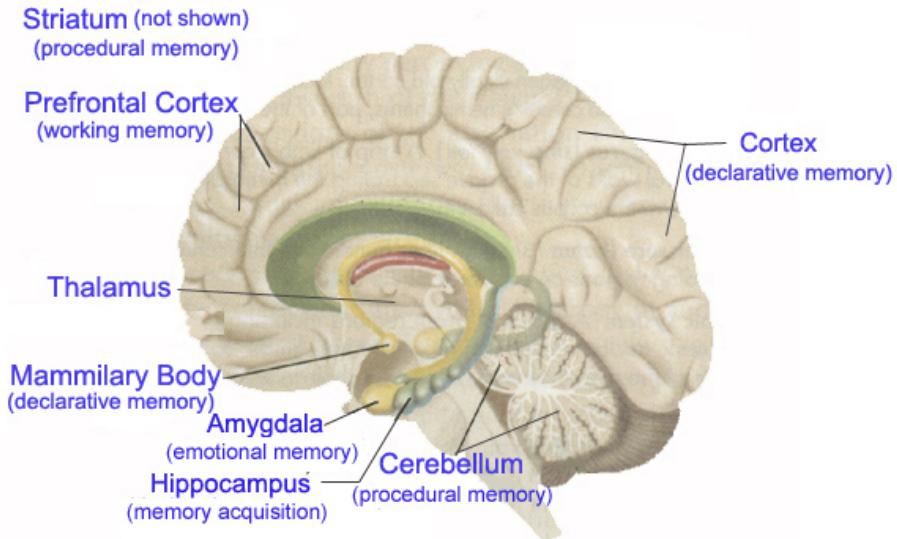

Figure 2-24. Information processing within the sensory register, working on short-term memory, and long-term memory includes complex coding, sorting, storing, and recall functions.

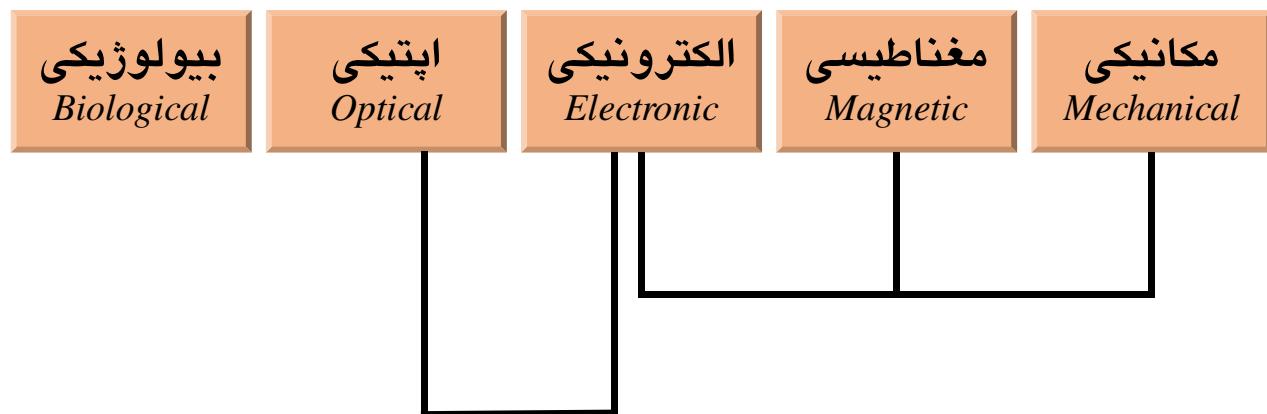

The Brain and Memory

انواع حافظه‌های فیزیکی

مشخصه‌های حافظه

ماندگاری

Persistence

ظرفیت

Capacity

آدرس‌پذیری

Addressability

خواندن/نوشتن

Read/Write

پهنای باند

Bandwidth

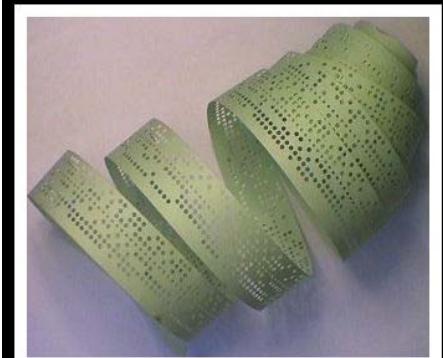
زمان دسترسی

Access Time

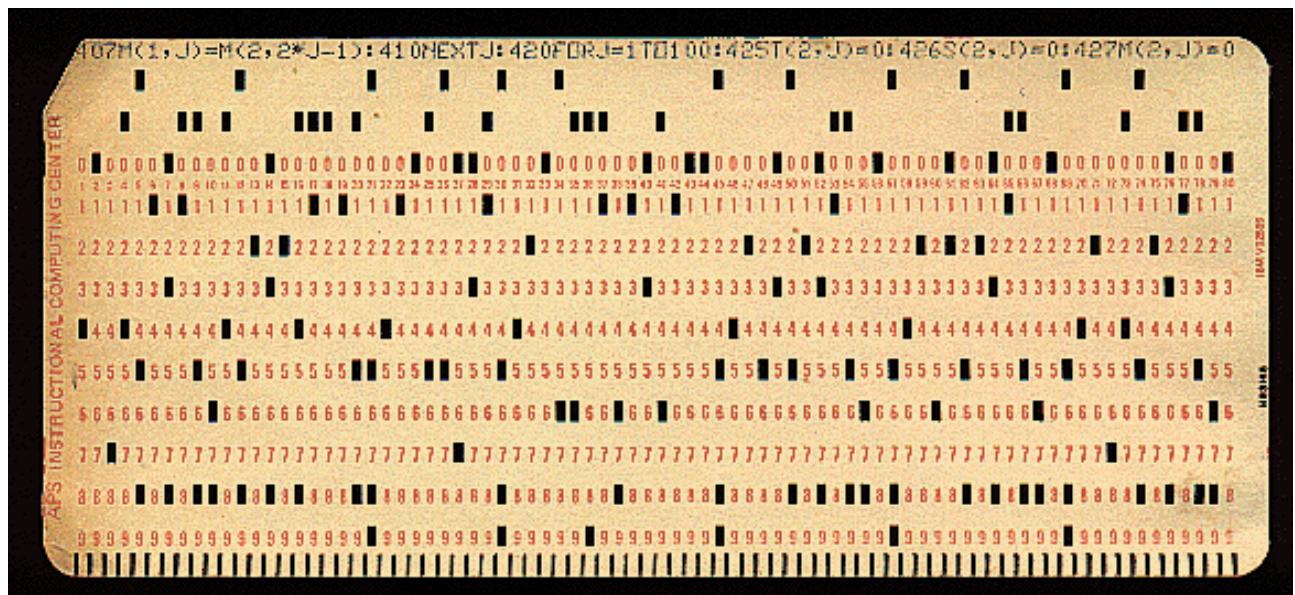

Write words
with red ink
on yellow paper
to help you
remember them!

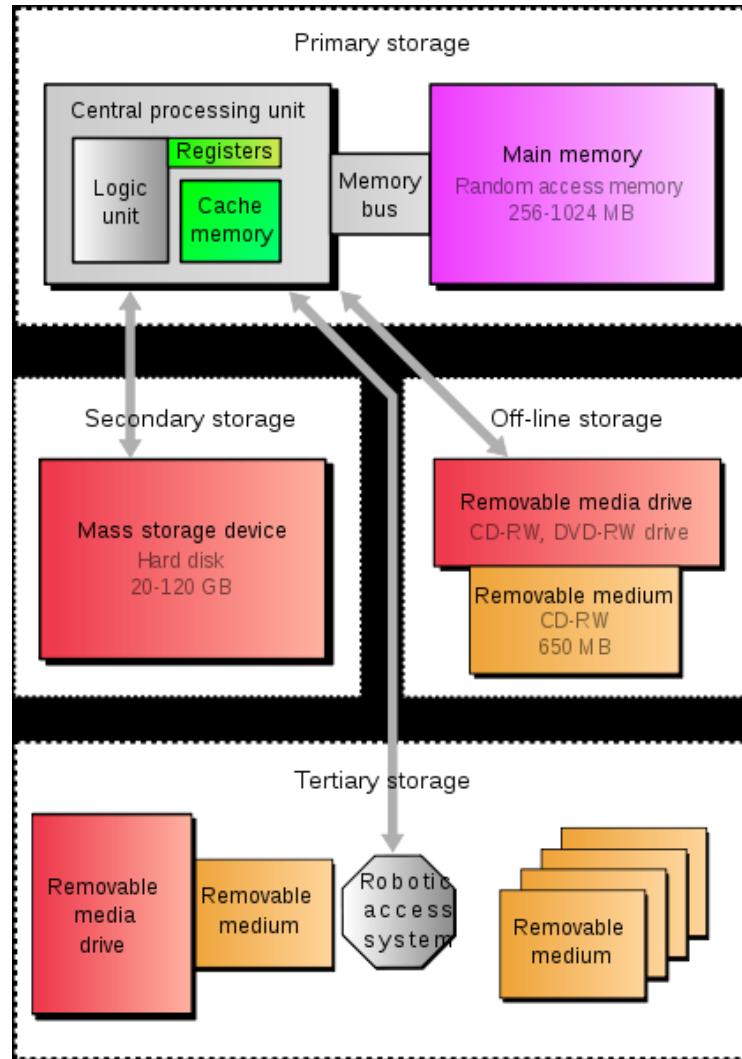
Paper Tape

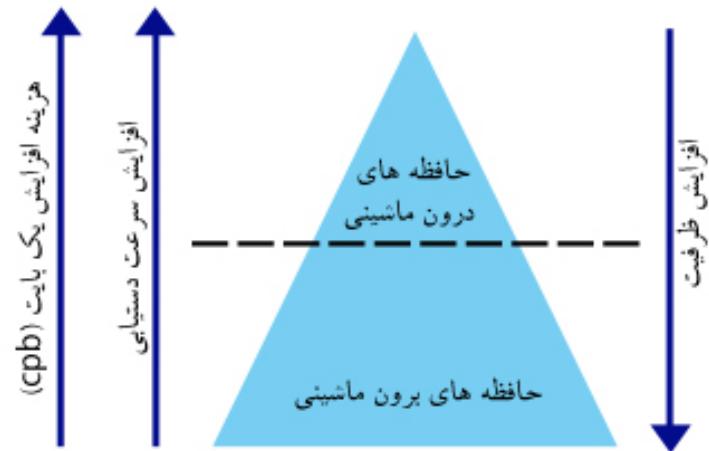

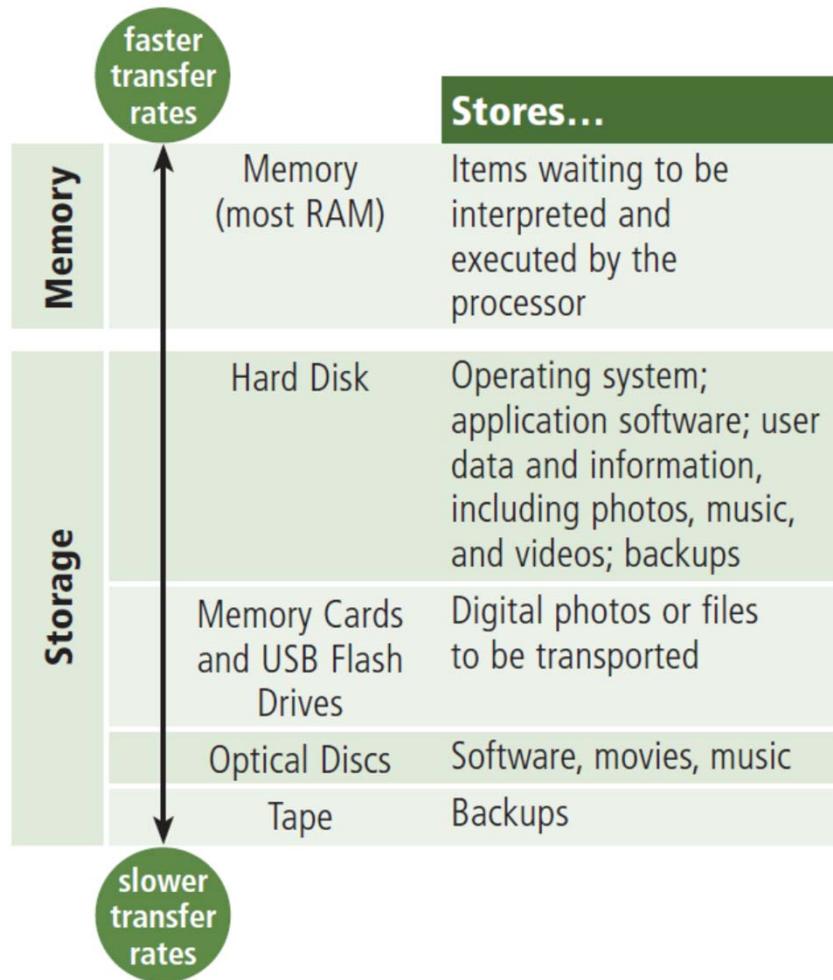

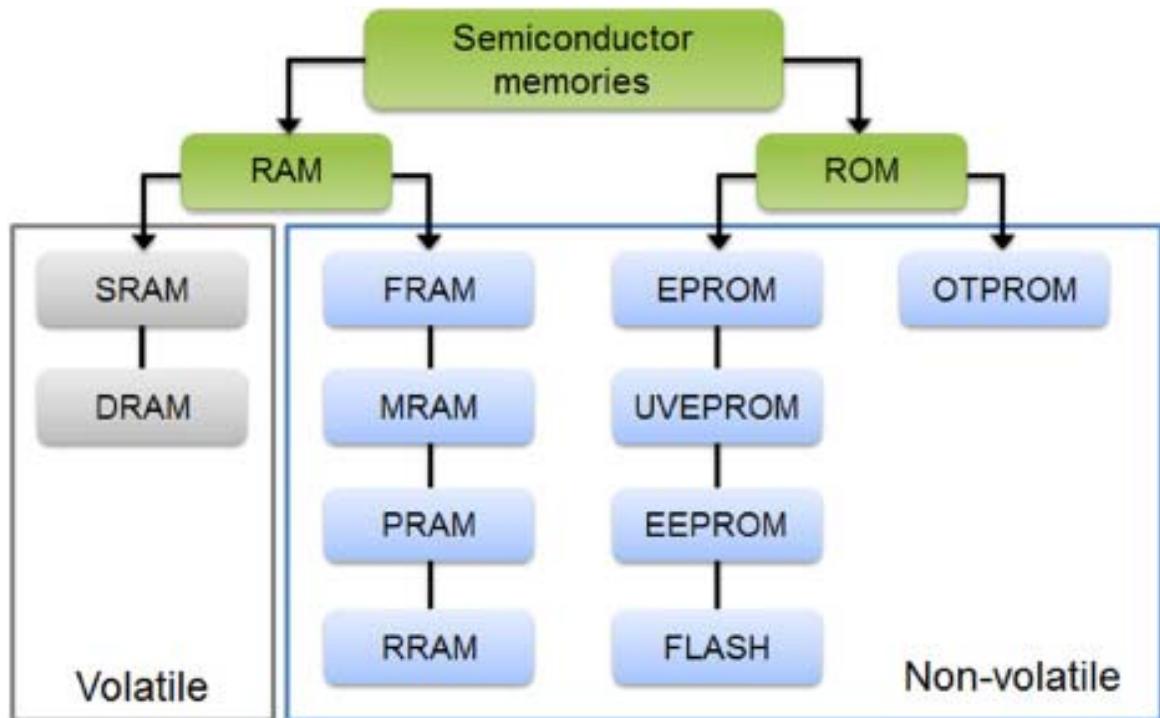
Storage Terms

Storage Term	Approximate Number of Bytes	Exact Number of Bytes
Kilobyte (KB)	1 thousand	2^{10} or 1,024
Megabyte (MB)	1 million	2^{20} or 1,048,576
Gigabyte (GB)	1 billion	2^{30} or 1,073,741,824
Terabyte (TB)	1 trillion	2^{40} or 1,099,511,627,776
Petabyte (PB)	1 quadrillion	2^{50} or 1,125,899,906,842,624
Exabyte (EB)	1 quintillion	2^{60} or 1,152,921,504,606,846,976
Zettabyte (ZB)	1 sextillion	2^{70} or 1,180,591,620,717,411,303,424
Yottabyte (YB)	1 septillion	2^{80} or 1,208,925,819,614,629,174,706,176

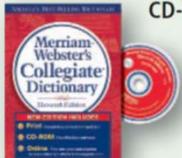

Various Memory Cards

Media Type	Storage Capacity	Use
CompactFlash (CF)	512 MB to 100 GB	Digital cameras, smart phones, PDAs, photo printers, portable media players, notebook computers, desktop computers
Secure Digital (SD)	512 MB to 8 GB	Digital cameras, digital video cameras, smart phones, PDAs, photo printers, portable media players
SDHC	4 to 32 GB	Digital cameras
microSD	1 to 2 GB	Smart phones, portable media players, handheld game consoles, handheld navigation devices
microSDHC	4 to 16 GB	Smart phones, portable media players, handheld game consoles, handheld navigation devices
xD Picture Card	256 MB to 2 GB	Digital cameras, photo printers
Memory Stick PRO Duo	1 to 16 GB	Digital cameras, smart phones, handheld game consoles
Memory Stick Micro (M2)	1 to 16 GB	Smart phones

Optical Disc Formats

Optical Disc	Read	Write	Erase
CD-ROM 	Y	N	N
CD-R 	Y	Y	N
CD-RW 	Y	Y	Y
DVD-ROM BD-ROM 	Y	N	N
DVD-R DVD+R BD-R 	Y	Y	N
DVD-RW DVD+RW DVD-RAM BD-RE 	Y	Y	Y

Media Life Expectancies* (when using high-quality media)

Media Type	Guaranteed Life Expectancy	Potential Life Expectancy
Magnetic disks	3 to 5 years	20 to 30 years
Optical discs	5 to 10 years	50 to 100 years
Solid state drives	50 years	140 years
Microfilm	100 years	500 years

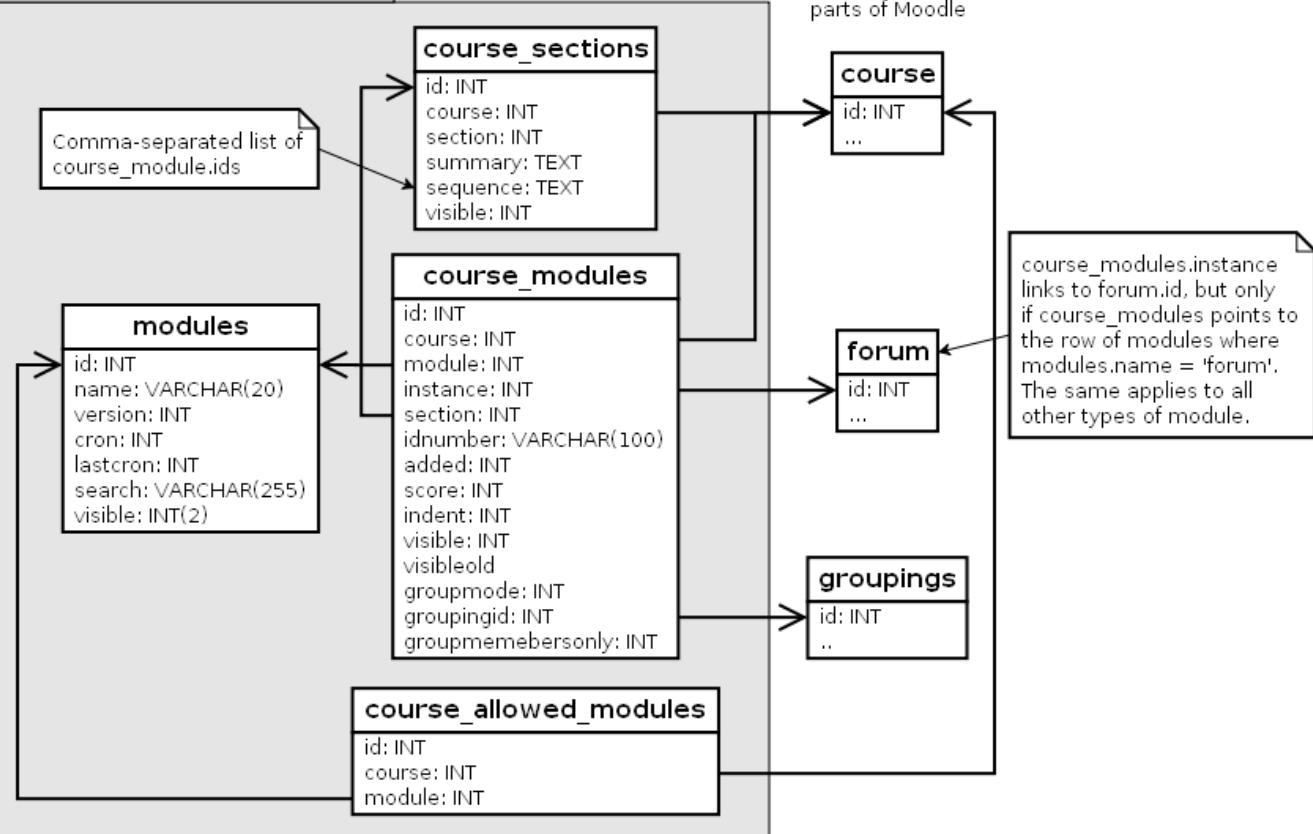
* according to manufacturers of the media

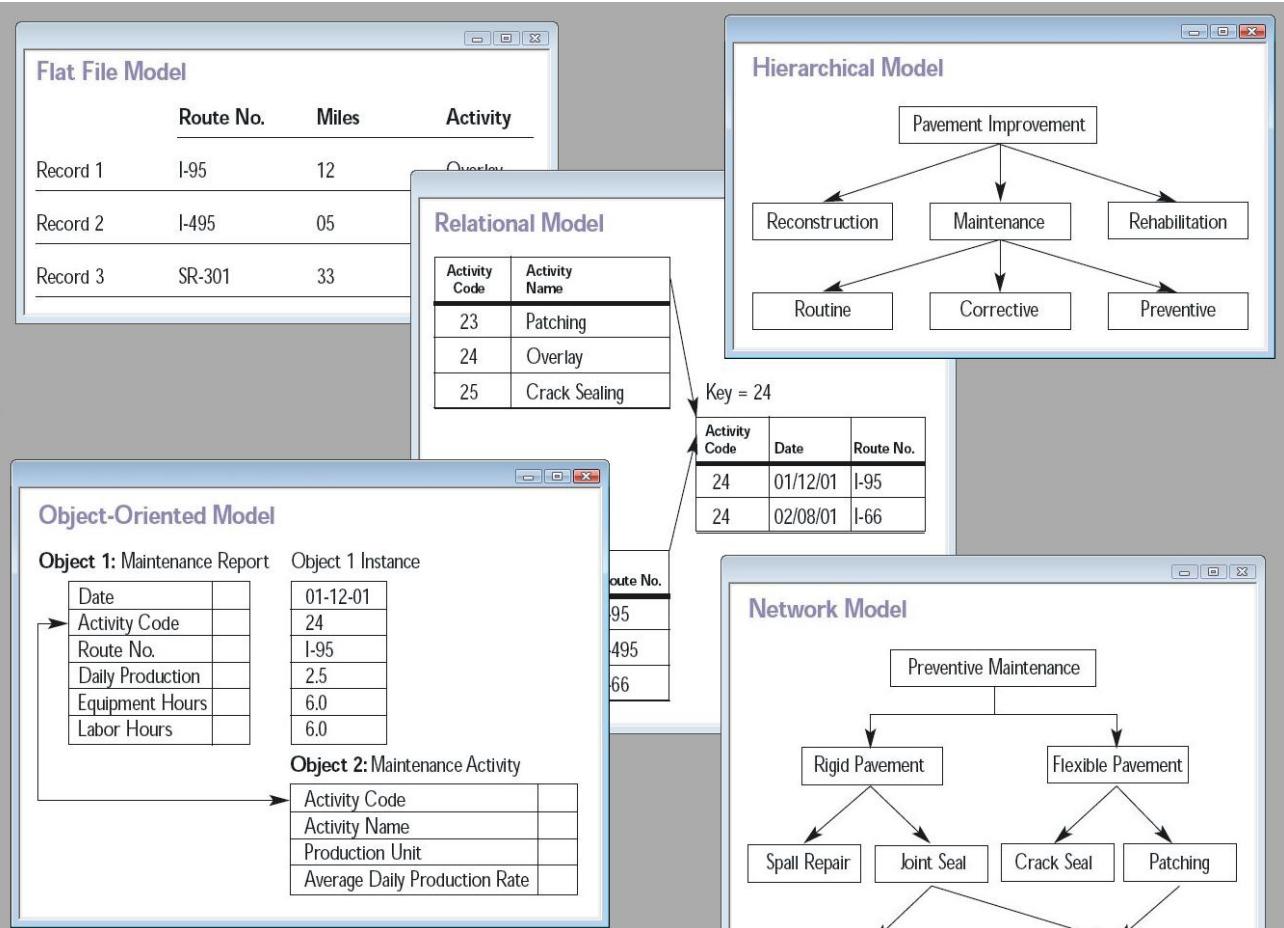
پایگاه داده‌ها

DATABASE

ذخیره و بازیابی داده‌های ساخت‌یافته

course_modules and related tables

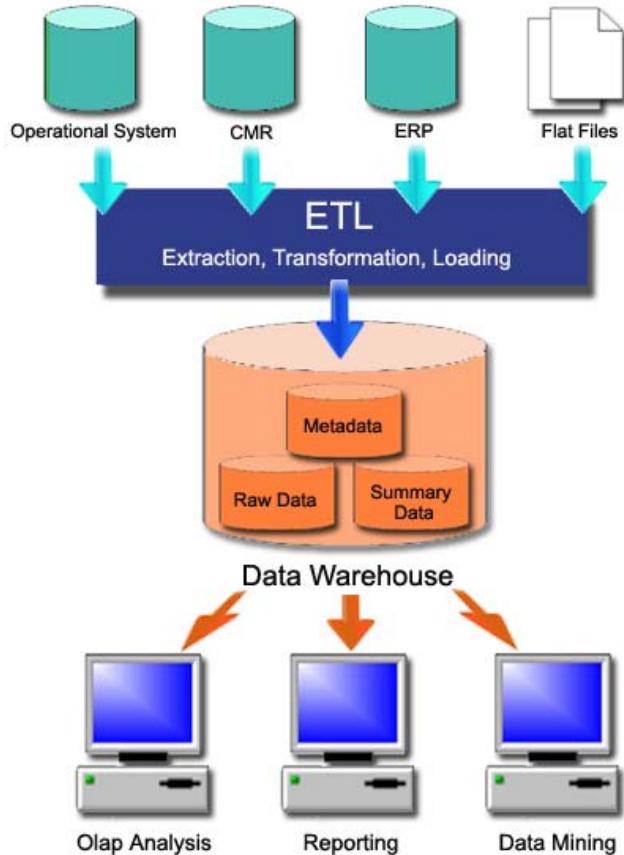

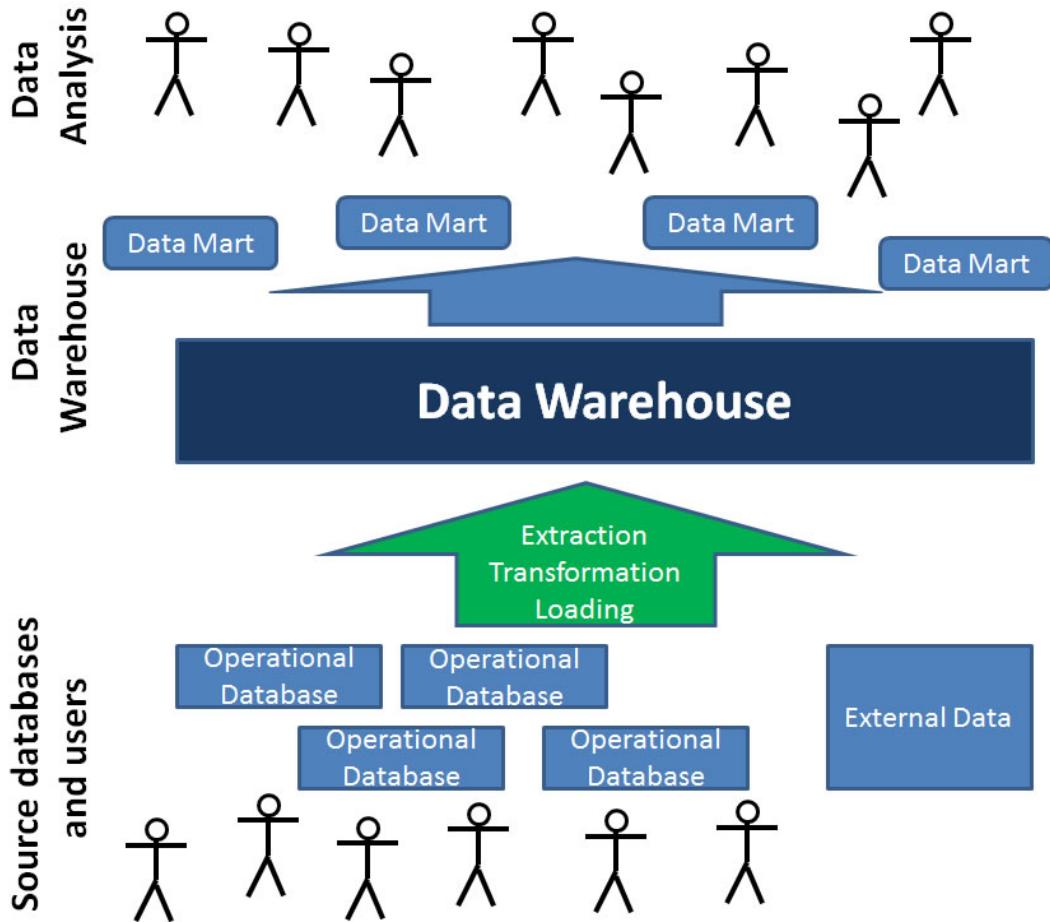

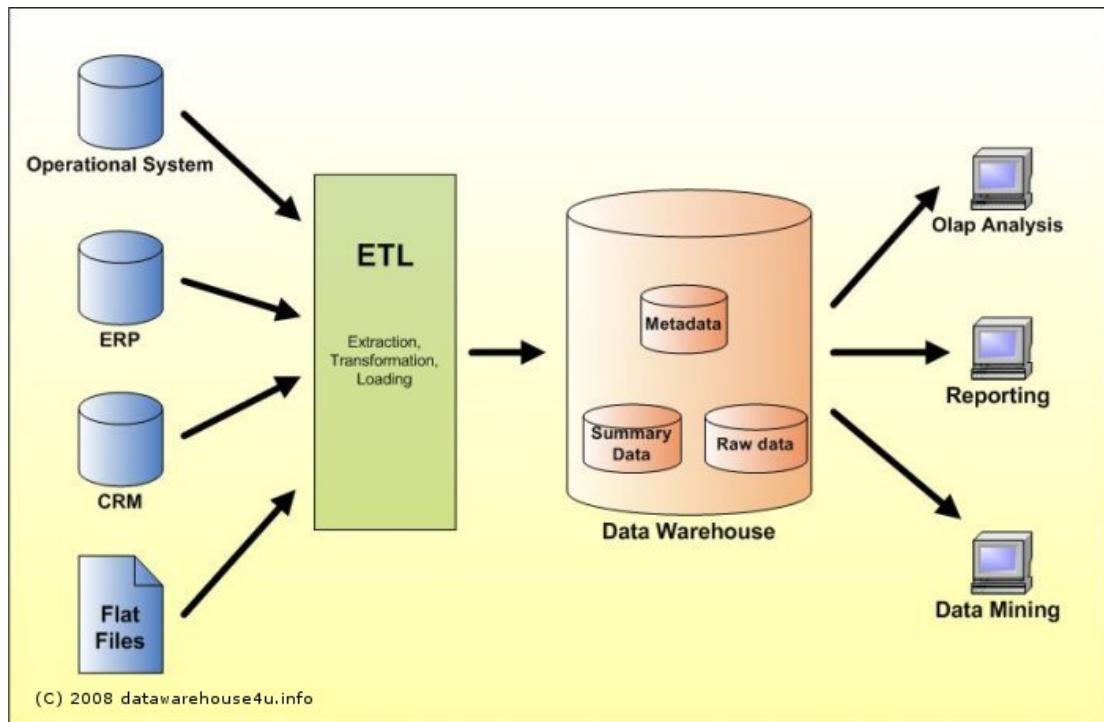
انبار داده‌ها

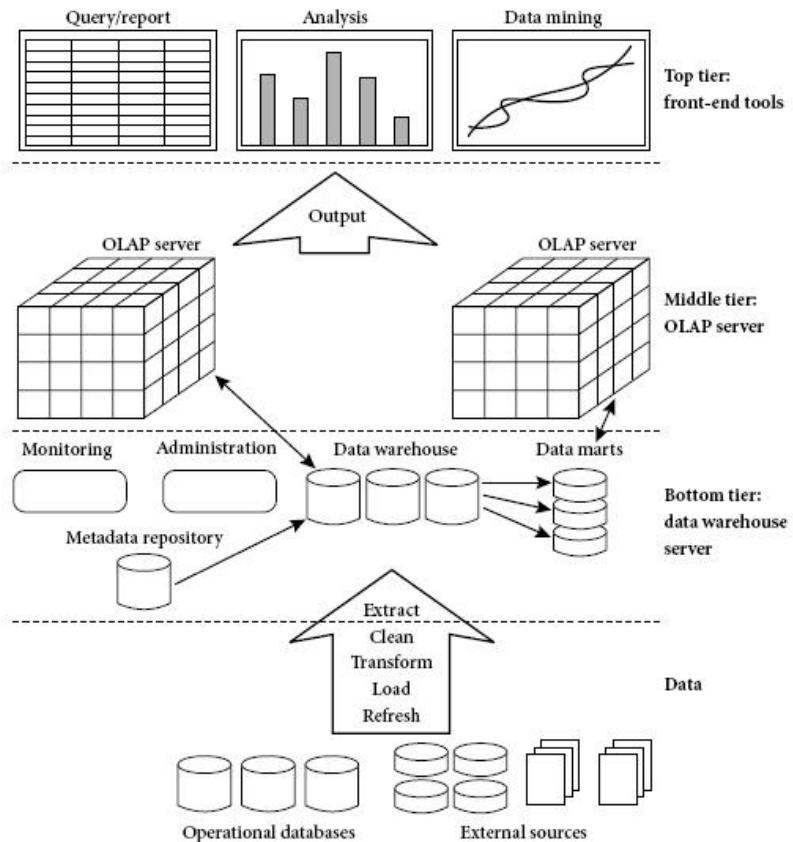
DATA WAREHOUSE

محل نگهداری حجم بالای داده‌ها

3.12 A three-tier data warehousing architecture.

Figure 7-39 An enterprise uses high-capacity storage devices.

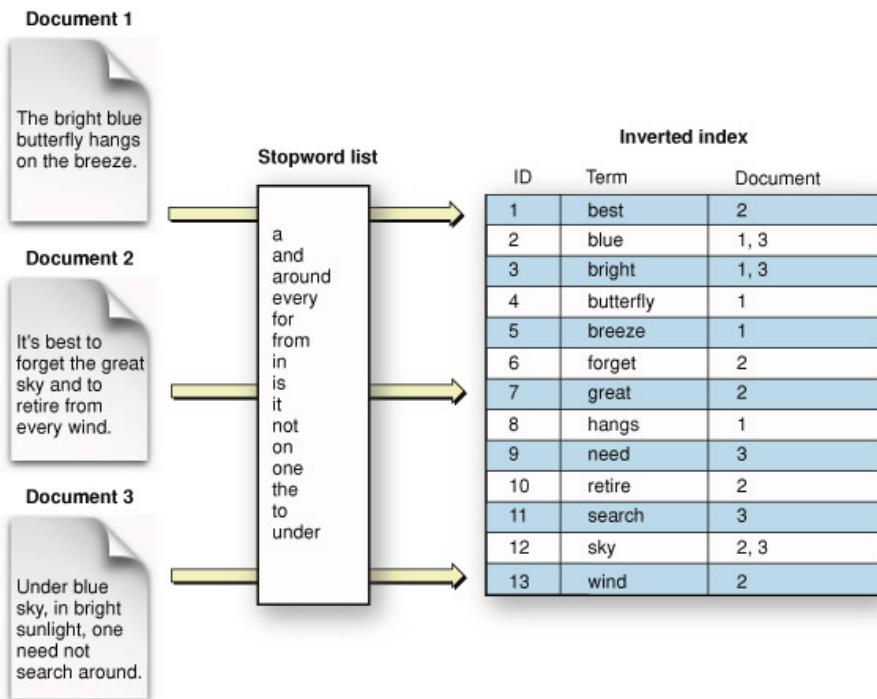
ذخیره و بازیابی اطلاعات

دکترین جامع فضای سایبر

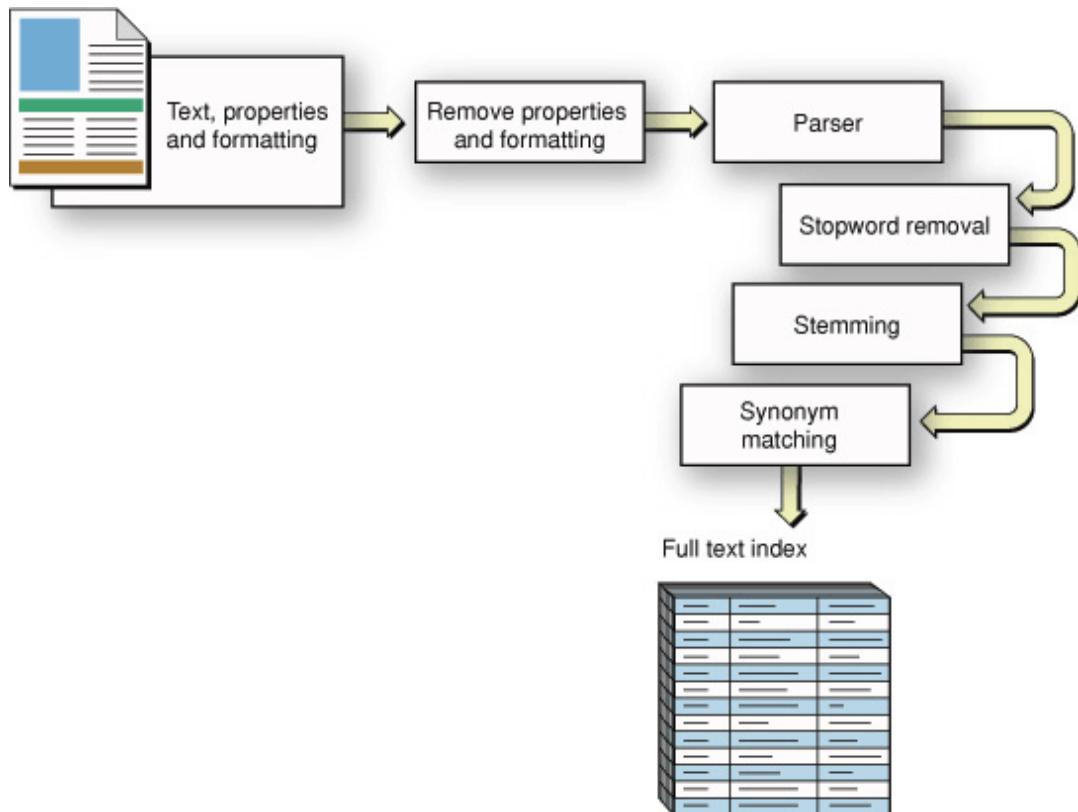
INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL

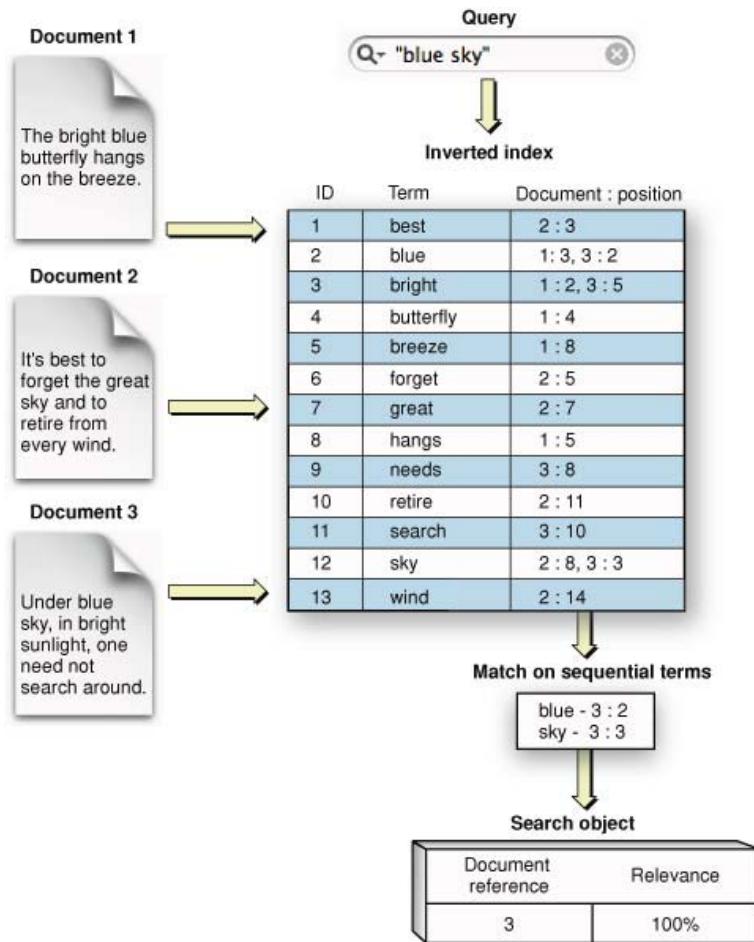
به خاطرسپاری و به یادآوری اطلاعات

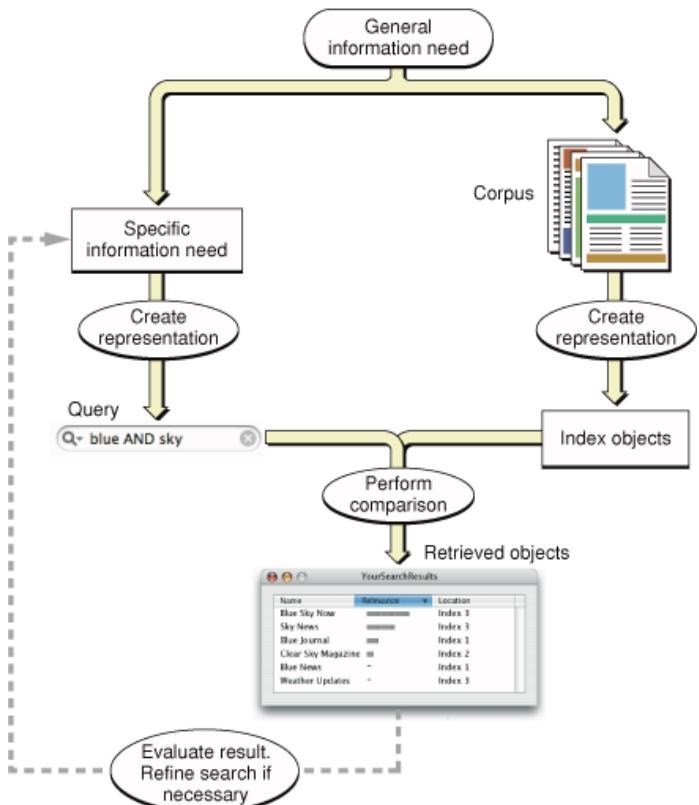
Inverted index

Text Extraction

Mathematical Basis	Properties of the Model	without term-interdependencies	with term-interdependencies	
			immanent term-dependencies	transcendent term-interdependencies
set-theoretic		<pre> graph LR SB([Standard Boolean]) --> EB([Extended Boolean]) EB --> GVS([Generalised Vector Space]) EB --> LS([Latent Semantic]) EB --> SANN([Spread. Activation Neuronal Network]) EB --> FS([Fuzzy Set]) </pre>		<pre> graph LR VS([Vector Space]) --> GVS([Generalised Vector Space]) VS --> LS([Latent Semantic]) VS --> SANN([Spread. Activation Neuronal Network]) GVS --> TBVS([Topic-based Vector Space]) TBVS --> BTBVS([Balanced Topic-based Vector Space]) TBVS --> BPNN([Backpropagation Neuronal Network]) </pre>
algebraic				
probabilistic		<pre> graph LR BI([Binary Interdependence]) L([Language]) IN([Inference Network]) --> BN([Belief Network]) BN --> RLBI([Retrieval by Logical Imaging]) </pre>		<pre> graph LR BI([Binary Interdependence]) L([Language]) IN([Inference Network]) --> BN([Belief Network]) BN --> RLBI([Retrieval by Logical Imaging]) </pre>

موتور جستجو

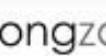
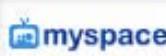
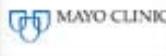
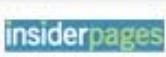
SEARCH ENGINE

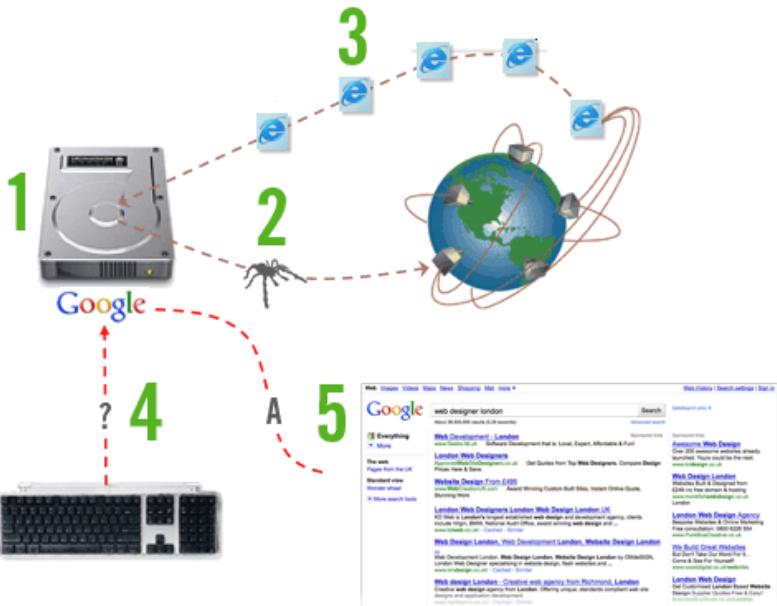
گردآوری، طبقه‌بندی و به‌یادآوردن اطلاعات از یک مجموعه (مانند وب)

Where To Look For What You Need.™

Images	 Google Image Search	 YAHOO! SEARCH	 flickr	 Live Search	 Ask
Music	 last.fm	PANDORA	 Jogli	 iLike	 songza
Videos	 YouTube™	 AOL video	 myspace	 YAHOO! VIDEO	 Google Video
Health	 WebMD	 everyday HEALTH	 MAYO CLINIC	 MedicineNet	 revolution health
Shopping	 BizRate	 NexTag	 shopzilla	 smarter	 YAHOO! SHOPPING
Local	 YAHOO! LOCAL	 Citysearch	 yelp	 insiderpages	 WhitePages
Cooking	 food network	 all recipes®	 kraft foods.com	 COOKS.COM	 epicurious
Finance	 Forbes	 YAHOO! FINANCE	 CNNMoney	 msn Money	 MarketWatch
Jobs	 monster	 careerbuilder	 YAHOO! hotjobs	 indeed	 simplyhired

SPIDER

An automated browser that views your web pages and strips out the html text content

DATABASE

Stores records of all pages viewed by the spider, when you click "search", it is this database that is being searched

RELEVANCY ALGORITHM

Used to sort through the database of spidered web pages to find those that are most relevant